

Posudek oponenta diplomové práce

Autor posudku: Radek Buben

Ondřej Vodsloň: *Jednání a postupy vedoucí k rozdělení ČR, ÚPOL FF UK, 2009, stran 97.*

Práce Ondřeje Vodsloňe o rozpadu Československa je pokusem jak na rozsahu středně dlouhé diplomové práce popsat a (částečně) interpretovat sled politických negociací, jež vyústily v rozdělení federálního Československa.

Kolega Vodsloň přistoupil k popisu jednání samotných velmi důkladně a s využitím dostupné literatury velmi detailně vyložil jejich průběh. Mnohem zajímavější je však druhá kapitola, v níž autor analyzuje příčiny rozpadu společného státu. Ta mu dala prostor pro demonstraci vlastních schopností formulovat na základě studia historického materiálu nějaké vlastní závěry. Kolega Vodsloň tento úkol zvládl velmi slušně. Jasně poukázal na to, že řada rozdílů, jež se mezi Čechy a Slováky v 90. letech projeví, mají své kořeny třeba i v jiném pohledu na komunistickou minulost, kdy se právě slovenská část státu výrazně zmodernizovala. Zde je nutné autora pochválit za jeho práci se sociologickými studiiemi J.Musila či P.Machonina. O.Vodsloň se při hodnocení modernizačních procesů v obou zemích opírá také o Křenovu srovnávací práci. V těchto částech je tak jeho práce nejsilnější a autor ukazuje solidní badatelské schopnosti. Stejně tak je tomu při autorově práci s A.Lijphartem, ačkoli je dobré upozornit, že Lijphartův koncept nepochází z let sedmdesátých (s.64), ale z konce let šedesátých. V 70 .letech už čelil značné kritice. Zde autor výborně argumentuje a přesvědčivě ukazuje, že řada podmínek, jež Lijphart pokládá za předpoklad konsociační demokracie, v Československu prostě absentovala.

V pasážích, v nichž autor ukazuje která ze stran měla za rozpad větší odpovědnost je patrně poněkud škoda, že není výrazněji zmíněn vliv Václava Havla a jeho nepřilíš odpovědného jednání. Je však autorovým právem chápat historické procesy jinak. Výborné je naopak jeho zasazení rozpadu státu do širšího kontextu ekonomické a sociální transformace a nechuti elit společný stát udržet. Škoda je, že při této příležitosti třeba nesáhl po studiích C.Offeho či J.Linze.

Co je práci nutné vytknout jsou do očí bijící gramatické chyby, které její úroveň dosti (zbytečně) snižují. Za všechny uvedme věty typu: „z hnutí odcházeli menší pravicová uskupení“ (s.15); „obě národní vlády se sešly“ (s.14); „ve dnech 12.a 13.Ledna 1991“ (s.15); nebo „stalo se tak dne 23.4 1991, o dva dny později byla jmenována nová slovenská vláda v Čele s Jánem Čarnogurským“ (s.17). Věta o „vysídlení Němců“ (s.60) by také zasloužila opravu.

Přesto, v historických pasážích projevil autor velkou pečlivost a v pasážích analyticko-teoretických značnou originalitu, takže studii lze klidně navrhnout na **výbornou**.

Radek Buben

27.1.2009.